

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна/ заочна	Навчальний рік/семестр	2023-2024 н.р. семестр II/4
-----------------------------	----------------	-----------------------	----------------------	-------------------------------	------------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Інклюзивна освіта
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 3 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 16 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 58 Вид контролю: екзамен
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Греба Ілдіко Золтанівна ст. викладач кафедри педагогіки та психології greba.ildiko@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<i>Мета</i> – засвоєння студентами теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційних засад початкової інклюзивної освіти. <i>Основні завдання</i> вивчення дисципліни: -ознайомлення студентів з особливостями інклюзивної освіти як особливої ланки освіти; -опанування провідними завданнями і способами інтеграції дітей з особливими освітніми потребами у навчально-виховний процес загальноосвітньої школи; -конкретизація форм і методів співпраці педагога з батьками дітей з особливими освітніми потребами; -ознайомлення майбутніх педагогів масової системи освіти з підходами держави і суспільства до організації освіти дітей з особливими освітніми потребами, особливостями і закономірностями розвитку різних категорій дітей з психофізичними вадами (порушенням слуху, зору, інтелектуального розвитку, мовлення, емоційно-вольової сфери, соціальної поведінки, опорно-рухового апарату).

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- основні положення інклюзивної освіти;
- особливості навчання, виховання і розвитку дітей з різними видами порушень;
- особливості спілкування з різними категоріями дітей з порушенням психофізичного розвитку;
- особливості взаємодії педагога, асистента педагога зі спеціалістами інших служб в системі інклюзивного навчання;
- принципи командної роботи;
- професійно важливі властивості особистості педагога;
- основи диференційованого навчання.

вміти:

- ефективно взаємодіяти з іншими педагогами, спеціалістами, батьками учнів з особливими освітніми потребами;
- створювати індивідуальні навчальні програми для дітей з особливостями психофізичного розвитку на основі діагностики їхніх потреб;
- здійснювати необхідні адаптації, модифікації й методики викладання;
- реалізовувати підходи диференційованого навчання у класі;
- використовувати ефективні стратегії спілкування у взаємодії з учасниками навчально-виховного процесу;
- використовувати теоретичні знання і практичні уміння, отримані під час вивчення різних навчальних дисциплін психолого-педагогічного спрямування, при організації супроводу всіх учасників навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання.

У результаті опанування матеріалом дисципліни мають бути сформовані загальні компетентності 1, 2, 7, 9, 11, 14, 15, 16:

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних і етичних цінностей та правових норм.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Здатність працювати самостійно й автономно, виявляючи ініціативу та підприємливість.

Здатність до оволодіння сучасними знаннями для самовдосконалення й розвитку загальної та професійної культури.

Фахові компетентності 6, 11, 12:

Здатність здійснювати партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

Здатність провадити адміністративно-управлінську діяльність; здатність провадити управлінську діяльність на засадах нормативно-організаційного, фінансово-господарського, правового механізмів діяльності початкової школи; здатність організувати внутрішньо-професійну й міжпрофесійну взаємодію вчителів початкової школи; здатність виявляти та створювати умови, що сприяють підвищенню мотивації вчителів до ефективної педагогічної діяльності; здатність використовувати індивідуальні та групові методи ухвалення рішень в управлінні початковою школою, забезпечувати якість управління всіх сфер діяльності закладу освіти.

Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

Програмні результати навчання 1, 2, 7:

Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя початкової школи, функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладу загальної середньої освіти. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в навчальному закладі загальної середньої освіти з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу в умовах двомовного середовища.

Змістові модулі дисципліни:

ЗМ1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.

Тема 1.1. Предмет і завдання курсу «Інклюзивна освіта»

Тема 1.2. Методологічні і теоретичні основи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами

Тема 1.3. Організація і структура спеціальної освіти в Україні

Тема 1.4. Історичний шлях розвитку організаційних форм інклюзивної освіти.

Тема 1.5. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти

ЗМ2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.

Тема 2.1. Діти з ООП в масових закладах освіти, закордонна практика

Тема 2.2. Включення дітей з особливими освітніми потребами в початкові школи загального типу

Тема 2.3. Механізми забезпечення процесу навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітньому просторі.

ЗМ3. ОРГАНІЗАЦІЯ «ОСВІТИ ДЛЯ ВСІХ» В УКРАЇНІ.

Тема 3.1. Реформа системи освіти в Україні

Тема 3.2. НУШ та інклюзія

Тема 3.3. Нові освітні компетенції

Тема 3.4. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в інклюзивному процесі

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p>Підсумком вивчення навчальної дисципліни є екзамен. Робота на лекційних заняттях –0-10 балів. Робота на практичних заняттях – 0-30 балів. Самостійна робота – 0-20 балів. Екзамен – 40 балів</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p>			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	82-89	B	добре	
	75-81	C		
	64-74	D	задовільно	
	60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p>Методичне забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опорні конспекти лекцій; • навчальні посібники; • робоча програма; • збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; • навчальні відеофільми. <p><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Додатково з політикою курсу можна ознайомитися за посиланнями: Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p>			

<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Колупаєва А.А. (2012): <i>Основи інклюзивної освіти : навч.-метод. посібник.</i> Київ : «А.С.К.».</p> <p>Колупаєва А.А., Савчук Л.О. (2011): <i>Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання.</i> Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ».</p> <p>Коваль Л. В. (2018): <i>Організація інклюзивного середовища у закладі освіти.</i> In: Лапін – Сурмай – Щуцька (упорядн.): <i>Інклюзивне навчання в Новій українській школі.</i> Інтерсервіс, Київ, 46-49.</p> <p>Порошенко М. А. (2019): <i>Інклюзивна освіта: навчальний посібник.</i> ТОВ «Агентство «Україна». Київ.</p> <p>Порошенко М.А., Колупаєва А.А. (2018): <i>Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник.</i> Всеукраїнська благодійна організація «Благодійний фонд Порошенка». Київ.</p> <p>Шутко Н., Варга М. (2018): <i>Інклюзія для дітей з порушеннями слуху: за чи проти?</i> In: Лапін – Сурмай – Щуцька(упорядн.): <i>Інклюзивне навчання в Новій українській школі.</i> Інтерсервіс, Київ, 98-101.</p> <p>Гриневич Л. (2019): <i>Інклюзія для всіх: освітня політика та практика.</i> [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/prezentacii/mon2019-01-25inkluzivne.pdf</p> <p>Наказ Міністерства освіти і науки України № 609 (від 08.06.2018): <i>Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти.</i></p> <p>Наказ Міністерства освіти і науки України № 912 (від 01.10.2010): <i>Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання.</i></p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України № 545 (від 12 липня 2017): <i>Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр.</i></p> <p>Закон України № 2053-VIII (від 23 травня 2017): <i>Про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг.</i></p> <p>Greba Ildikó, Knobloch Beáta (2021) <i>Inkluzív oktatás alapjai. Főiskolai jegyzet</i></p> <p>Kopp, E., Ollé J., Zágón, B-né. (2008). <i>Tanórai differenciálás. Oktatási programcsomag a pedagógusképzés számára.</i> Budapest: Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság.</p> <p>Mohai Katalin és Perlusz Andrea (2017) <i>Útmutató az integrált és inkluzív oktatáshoz a többségi pedagógus számára</i></p> <p>Vargáné Mezô Lilla (2006) <i>Inkluzív nevelés – Az integrált oktatás jogi háttere. Kézikönyv a pedagógusképző intézmények számára</i></p> <p>Vojnitsné Kereszty, Zs., Kókayné Lányi M. (2008). <i>Könyv a differenciálásról. Más honnan – máshogyan – együtt. Kézikönyv az 1–6. évfolyamon tanítók számára.</i> Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest</p>
--	--